Tilźês Keleiwis

(pirma „Naujasis Keleiwis“).

„Tilźês Keleiwis“, kas Pētnyczią iszdûdams kasztûja ant Bertainio Meto **50 Pen.**
Upstelawimai yra nû bile kokio Posto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj
J. Reyländerio bey Sunaus
Tilźėje, Aukztoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimai,
į Drukoriją Tilźês Keleiwjo suncziami kasztûja po 10 Pen.,
Prisiulymai 15 Pen.,
uź kożną smulkeis Rasztais ispaustą Eilę.
Gromatos dėl Tilźês Keleiwjo patiês iszraszomos tampa
į Tilźę, Fabrikstraße Nr. 13, parterre, nusiuncziamos.

Nro. 22. Tilźēje, 3. Junyju **1887.**

Dienoje szwentosês Traicês.

Ewang. Jon. 3, 1—15.

Buwo wiens Źmogus tarp Pariźēuszių, Wardu Nikodēmus, wiens isz Źydû Wyriausujû. Tas Naktyj atējęs pas Jēzu, tare jam: Mokytojau, mes źinome, Tawę esanti isz Diewo atējusį Mokytoją; nēs ney wiens ne gal tus Źenklus daryti, kurius Tu darai, jey Diews su jûmi nebutu. Jēzus atsakydams tare jam: Isz Tiesôs, isz Tiesôs sakau Taw: Jey kas neuźgims isz naujo, negal regēti Diewo Karalystę. Nikodēmus tare jam: Kaipo gal Źmogus uźgimti sens budams? Ar jis gal antrą Kartą į Źywatą sawo Motynôs ieiti ir uź-gimti? Jēzus atsake: Isz Tiesôs, isz Tiesôs sakau Taw: Jey kas ne uźgims isz Wandens ir isz Dwasês, negal į Diewo Karalystę ieiti. Kas isz Kuno gimęs, Kuns yra ir kas isz Dwasês gimês, Dwase yra. Nedywykis, kad Taw sakau: Jus turit isz naujo uźgimti. Wējas kur nor puczia ir Tu girdi jo Uźimą, bet neźinai, isz kur jis ateina ir kur jis nueit; teipo yra kożnas isz Dwasês Gimesis. Nikodēmus atsakydams tare jam: Kaip gal tai nusidûti. Jēzus atsakydams tare jam: Tu esi Mokytojis Izraēlyje ir tai ne źinai. Isz Tiesôs, isz Tiesôs sakau Taw: mes kalbame, ką źinom, ir liudyjame, ką regējom; o Jus musû Liudymą nepriimate. Jey newieryjat, kad asz Jums apie źemiszkus Daiktus kalbu, kaipo wierytumbite, kad asz Jums apie dangiszkus Daiktus kalbēcziau? Ir ney wiens neuźźengia Dangun, kaip tikt isz Dangaus źemyn Atējēsis, butent Źmogaus Sunus, Danguje esasis. Ir lygey kaipo Moizēszius Pusczioje Źaltį auksztay pakēle, teipo ir Źmogaus Sunus tur buti pakeltas, kad wisi į jį Tikentieji neprapultu, bet amźinaję Gywatą turētu.

Ansai Mokytojis Izraēlije atējo Naktiês Czēse pas Poną Jēzu, jeib Pasimokinimo prie jo rastu. Dienôs Laike pas jį ateiti, bijojos jisai dēley Paniekinimo tû Sawteisingujû, kuriems Pasimokinimas nebuwo priwalu. Koks palaimings tas Nikodēmus buwo, kursai tûjau, kad ir slaptay tikraję Wersmę susijēszkojo, jeib isz jôs atgaiwinanczę Stiprybe diewiszkojo Źodzio pajustu. Tulasis ir szendin dar gēdyjasi prie iszganancziosiôs Ewangēliôs Tiesôs atwiray prisipaźinti, kad tasai bent Tykume ir sawo Kamarēlēj tam artintûs, kursai Nikodēmui Iszganymo Kelią parode! „Jey kas neuźgims isz naujo, tas negal regēti Diewo Karalystę“ yra trumpasis Suglaudimas ano Pamokslo, kurio mokytasis Nikodēmus nûprosnay jēszkojęs buwo. Uźgimimas isz naujo ale jam toks nepermanomas pasiliko, kad Jēzus jam atkartotinay iszguldyti turējo. Beje tas Uźgimimas Motynôs Źywate tûmi nebuwo mislyjamas, bet tas isz naujo Uźgimimas, kursai szwentame Krikszte senają grieszną Źmogu nuskandinant ir naujam apteisintam Źmogui prisikelant nusidûda. „Uźgimimas“ wienat kaip Abrozas Kristaus Prilyginime wartotas ir tiek daug iszsimano, kaip wisotinas Atnaujinimas per Krikszte dûtaję Malonę, kursai per Wandenį tokijau wirszutinį Nuźenklinimą randa, kaip Atsinaujinimasper Źodzius: isz naujo uźgimti. Tulasis dar ir musû Tarpe Krikszto Iszsimanymą menkay te permano, nu to kalbēdams, kad Kriksztas ney joks Zokromentas n'esąs, bet tikt nu Jono Kriksztytojo įwestas Įtaisymas, nors Liuterius mums teip aiszkey iszguldo, kad Kriksztyjimas su Wandeniu wienat ney jokio Iszsimanymo, bet tikt tada sawo Wertybę te gauna, kad iszganantysis Diewo Źodis drauge wartojamas yra ir kad Pakriksztytasis wis isz wien per Macę Diewo Źodzio atsinaujindams ir isz sawo griesznojo Pasilaikymo prisikeldams tą Malonę te gal įgyti, kuri jam per Kriksztą yra paźadēta. Wisas tas Atsinaujinimo Darbas niera kokio Akiês Mirksnio Atlikimas, bet jis pagal sawo Pradzia bey Pabaiga tam Wējui prilygsta, nu kurio neźinoma, isz kur jis pareina ir kur jis nueit. Mes tikt wienatMacę toWējoProwyjimo pajuntame; teipo ir su dwasiszkoju Atsinaujinimu stow. Kas sawyje Prowyjimą diewiszkosês Dwasês pajunta, tas tikt te gal ant to pasitikēti, kad jame tas Darbas uźbaigtas galēs buti, kursai per szwentame Krikszte nusidawusyjį Paszwentinimą ant didziujû Malonês Dowanû pradētas tape. Tikt Tikējimo Syla te dûda Źmogui Įstangôs, per szwentosês Dwasês Pagalbą ant tokio Atsinaujinimo pareiti, kursai naujam Uźgimimui prilygsta.

Kas paskutiname Czēse Swiete nusidawe.

Isz Wokietijôs.

Berlyne, 23. Meiji. Paskalbas, kurios apie szlektą Sweikatôs Pasilaikymą musû Karaluno praplatinamos yra, wiena nu Wyriausybês iszleista Źine per Netiesą isztaria. Tiesa prie to Dalyko ta yra, teip wiename Berlyniszkame Laiszke skaitome, kad beje Kaklo Negalingumas Karalunui nu Musalû Ligôs, kurę jis pirm wieno Meto turējo, atgal yra pasilikęs. Szisai Kaklo-Negalingumas per Iszaugimus prie Zando labay didi Uźkibimą buwo padaręs, o kadangi ir Szuliniû Wartojimas Miestelyj Ems nûprosnas buwo pasilikęs, tay turējo isz naujo gruntingi Perjēszkojimai nusidûti, jeib per tûsius butu iszreiszkiama, ar ta Kaklo Liga priegadinga esanti. Po Priwadinimu wieno ėngliszko Liekoraus yra pagirtasis Liekorus Virchow apie tą Kaklo-Negalingumą tą Atsudyjimą isztaręs, kad Liga niekubudu priegadinga n'esanti, bet su Czēsu isz sawês sugaiszenti. — Sakoma, kad sekanczioj Wasaroj Reichskancleris Bismarckis su estereikiszkoju Ministeriu laukiejû Dalykû, Growu Kalnoky, Susiējimą laikysęs.

— Maskoliszkasis Pasiuntinis Berlyne, Szuwalows, dabar be Abejojimo nu sawo Urēdo szalin pawadinimas bus. Jis keta dar szę Nedēlę į Petersburkį iszkeliauti ir pagal isztikimas Źines jis tikt besugrysz, jeib sawo Szalinpawadinimo Rasztą idûtu. Ar Szuwalows į Wietą Pono v. Giers istos, niera dar źinoma, weikiaus jis ale galētu Pasekēju Korsakowo kaip Gendrolguwerniers Kaukazo-Zemês pastoti.

— Kaip praējusame Mete, teip ir szį Sykį dēley Nepakajaus Belgijoj asztresnis Apdabojimas wakarinio Wokietijôs Rubeziaus padawadytas tape. Tam Prisibijojimui, kad Maisztas ir Reyno bey Westpholû Prowincose, tarp Kalnkasimo-Darbininkû sawo Atgarsējimą rastu, rods ikisziol ney jokiôs Priezastiês nebuwo. Ikisziol ir niera ney jokiôs Ziniôs apie tay parējus, kad wokiszki Kasintojei prie ano Maiszto Darbo turēję; tikt praējusame Mete tuleropay pasigûdama buwo,

kad wokiszki Zocialistai bey Smarkauninkai Belgijoj Nepakajaus Kurstytojei buwę. Ministeris v. Puttkamer Saime apie Maisztą Belgijoj kalbēdams ypaczey ant to nurodęs buwo, kad wokiszkoses Wyriausybes kożną prasidedantyji Pasikēlimą, kursai nu Belgionû Pusēs i musû Żemę pareisęs, su wisa Mace nuspausti nor. Wienok dabar dar isz Luksemburkio Zines pareina, pagal kures kaimyniszkosiôs Regierungos, taigi prancuziszkoji, belgiszkoji, luksemberkiszkoji bey prusiszkoji Regierunga su kits kita Derējimus dēley Apdraudimo zocialistiszkosiôs Priegadôs pasidariusios. Kaip rodos yra ant Grunto tůkart darytujû Derējimû prie prancuziszkay-belgiszkojo Rubeżiaus Galwą belgiszkujû Maisztû, Alfred Defuisseaux, suimtas.

— Nu Meijo Mēnesio Mete 1862, dabar jau pilniems 25 Metams praējus, dar tuleropos Gromatos Pono v. Bismarck atgalpasilikusios yra, kurios ant jo Praminimo per Ministeri nurodo, koktai tůkart sulaukama buwo, o potam ir isz tikro nusidawe. 23. Septemberi 1862 tape dabarnyksztysis Reichskancleris per Wieteninką prusiszkosēs Ministerijôs Wyresnojo, o 8. Oktoberi ir galutiney per Ministerprēzidentą pramintas. Isz pirm keliû Metû iszplatintujû Bismarckio Gromatû, kures jis sawo Paczei bey Gentiems rasze, galime patirti, kad jau Merco Pradzioj po jo Parwadinimo isz Petersburkio Susiderējimai dēley Użsiēmimo Ministerprēzidento Urēdo yra nusidawę; jau 7. Mercą 1862 raszo jis sawo Paczei apie tay. Wienoj Gromatoj nu 17. Mżijo 1862 yra sakoma: „Musû Ateitinēs Czēsas dar tamsus yra, teip Petersburkyj, kaip ir Berlyne; Berlyns stow Prieszakyj; asz uż tay nieką nedarau, o ir tam neprieszyjůs, wienok asz tikt tada tegalēsiu pradziugti, kad sawo Pawadinimą (per Pasiuntini) i Paryżą Delmone turēsiu. Isz Susiderējimû tarp Ministeriû asz per wisą Dieną walnas nebipastoju, wienok asz randu, kad tie Ponai tarp sawēs ne daug sandoringesniôs Dumôs tiera, kaip pirm jû buwusieji Ministerei kad buwo.“ 23. Meiji 1862 yra raszoma: „Asz esu i Paryżą pawadintas ir apie tay labay dziaugiůs, wienok Szeszelis wis Użpakalyj pasiliekta. Asz jau teip geray kaip sugautas Ministerijei buwau, asz keliausiu teip weik, kaip tikt paspēsiu, i Paryżą. Ale asz sawo netwirtůsius Dalykus ten dar negaliu nusigabenti, nēs asz turiu sulaukti, kad jau po keliû Mēnesiû arba Nedēliû wēl atgalparwadinamas ir czionay palaikomas busiu. Asz popirma prie Tawēs nepareisiu, kadangi asz Paryże sawo Buwi turiu pasidaryti; rasi jie kitą Ministerprēzidentą suras, kad asz jiems isz Akiû busiu prapůlęs.“ 25. Meiji 1862 raszo Pons v. Bismarck: „Asz mislyju rytoj i Paryżą pasidůti, ar ant ilgo Czēso, tay Diews teżino, rasi tikt ant keliû Mēnesiû arba Nedēliû! Jie sziczion Berlyne wisi użsiranzzyję yra dēley mano Atgalpasilikimo, o asz noriu labay dēkings buti, kad asz Darże pas Upę Seine (Paryże) sawo Atilsi bey wieną Durû Atdarytoji rasiu, kursai ney wieną prie manēs neileis. Asz neżinau, ar asz sawo Daiktus i Paryżą siusti galiu, nēs yra galima, kad asz atgalparwadinamas busiu, pirmkol jie tēnay pareis. Tay yra daugiaus Pabēgimo Kelione, kurę asz darau, nekaip naujo Buwio Pasidarymas. Asz labay twirtay turējau pasistoti, jeib isz Gastużēs Gywenimo czionay iszsprusczian. Esu ant wisako gatawas, ką Diews man siunczia!“ Bismarckis ējo kaip prusiszkas Pasiuntinis i Paryżą, jeib jau po keliû Mēnesiû Wedimą prusiszkosēs Ministerijôs użsiimtu. Ney jokiame kitame Czēse Pasilaikymai tarp Prusijôs bey Maskolijôs twirtesni ir prietelingesni niera buwę, kaip tůkart, Ponui v. Bismarckui Metuse nu 1859 iki 1862 Petersburkyj prusiszkoju Pasiuntinu buwus. Aleksandras II. dar ilgay Ciecorumi nebudams tape nu prusiszkojo Pasiuntinio wisiems tiems Użsiēmimams laimjamas, kurius potam Bismarckis Tēwiszkei ant Naudôs atliko. Kůne deszimt Metû ilgay, iki prancuziszkojo Karo, stowējo Maskolija nepajudinamay twirta, kas Akiēs Mirksni sawo Kaimyną, Prusiją, Reikalui pasidarius, su sawo Skydu apginti. Czēse Ciecoraus Aleksandro I. buwo Maskolija papratusi Prusiją po sawo Apekunystę imti; tay buwo Nużeminimas Prusams bey Wokiecziems. Tikt per Bismarckio Pasiprocewojimą Maskolei iszpażino, kaip naudinga galinga Prusija bey Wokietija jiems pastosenti. Szitas Iszpażinimas rodos szendien wēl nykti pradedas, kadangi i Pasilaikymus tarp Wokietijôs bey Maskolijôs wisokios Neprietelystę daranczios Paines isikisza.

— 25. Meiji. Pagal didyji Lytaus Půlimą, kursai wakar pirm Pētû żemyn parējo, wos butumbim galēję sulaukti, kad Ciecorus prie Parodēs ant Tempelhoferiû Lauko pasirodysęs, wienok pagal sawo Papratimą bey Pareigą jis ir per szitą szlektaję Pagadą nedawēs atsilaikyti. Ant Parodēs parējo 2. Gardû Pēstininkû Brigade po Komandą Gendrolmajuro v. Kaltenborn-Stachau. Tolyntraukimams bey Muszio Ekssercierai seke auksztasis Pons su didziu Dabotingumu ir dawe ant Użbaigôs Brigadei Parodôs Marszoj Regimento Eilēse pro sawę praeiti.

— Italiēniszkam Laikraszczui „Fanfulla“ tampa praneszama, Popieżus esąs ant patiēs Ranka raszytosēs Gromatôs Ciecoraus Wiliumo, rioj jis jam uż tai dēkawojęs, kad jis prie paskutinujû Skyrimû Katalikams priwelyjęs, katalikiszkus septymetinui Iwelyjimui pritaranczius Wyrus i Ciecorystēs Saimą skirti, sawo patiēs Ranką raszytoj Gromatoj atsiliepęs, jis toktai tikt todēl daręs, jeib wisotinasis Pakajus butu iszlaikomas, kurio wisos eyropiszkosios Regierungos isz Szirdiēs geidaujanczios.

— Wokietija to ney mislyti nepamislyja, i Prancuzus twerti, teip raszo „Kölnisch. Ceitunga,“ kaip ji jau pirm Metû to nebuwo pamislyjusi, o Maskolija dumoja szendien, kad Prancuzai uż jus sawo Pirsztus i Ugni kiszentis, kaip ji jau pirm ilgo Czēso to buwo sulaukusi. Isz to galime iszsiguldyti Maskoliû Diplomotû didyji Prociaunumą Prancuzijei sawo Rodą důti, kaip ji sunkiůsius Pasilaikymus dēley naujey skiramosēs Ministerijôs apwalloti galenti. Tas Rodôsdawimas teip toly eina, kad Paryże esantysis maskoliszkasis Pasiuntinis, Baruns Mohrenheim, atkartotinay Paryże daug imanantiems Wyrams yra sakęs, kad Maskoliû Ciecorus toktai per labay peiktiną Daiktą iszrasęs, jey Boulanger i naujeję Ministeriją nebibusęs skiramas. Teip wiens Raszējas isz Paryżo twirtu Budu pranesza. Mes esame patyrę, kiek Maskoliû Dēkingyste werta, Estereikei toktai patyre, o Prancuzai dabar ant to teipjau Progôs ras, tepriim jie tą Rodą ir teapsidaboja!

— 26. Meiji. Labay szirdingas Susisweikinimas wakar pirm Pētû prie Gardû Pestininkû Ekssercierawimo Użbaigôs ant Tempelhoferiû Lauko tarp musû Ciecoraus bey szendien ankstyj czionay parkeliawusio Didercikio nu Toskanôs nusidawe. Kaip Didercikis Palydējime to Gendrolaus, kursai jam ant Garbēs jo Szlużmai buwo pakamandierůtas, ant Ekssercierôs Lauko parējo, użsidējo jis Gardû Galwôs-Aprēdą ir iszkůpe isz sawo Weżimo, jeib prie tôs Karētôs nusiskubintu, kurioj Wieszpats Ciecoraus atkeliawo. Umay ir Ciecorus isz Weżimo iszlipo, padējo sawo Menteli i Szalę ir parējo Didercikui prieszais. Abu Kunigaikszczu pasisweikino wiens antrą szirdingu Rankôs Spaudimu; potam Ponai nu ēstereikiszkojo Palydējimo Ciecorui pażystami daromi buwo, kursai jus meilingay ikalbino ir jiems sawo Ranką dawe. Didziam Lytui bepůlant Ciecorus potam keturels Arkleis kinkytame atwirame Weżime i Miestą sugryżo, jam paskuy seke teipjau atwirame Weżimeważiůjantysis Didercikis. Princas Wiliums sawo Weżimą tuszti i Miestą sugrażino ir jojo nu sawo Adjutanto palydētas bey wieno Jojimo Berno pasektas, sawo raudonaje Mandiera apsirēdęs ant Paloczlaus linkay.

— Isz Miesto Gastein (Estereikiuse) pareina Zine, kad ikszioliszkasis Gywenimas musû Ciecoraus sekanczejei Wasarai tēnay wēl yra apsteliůtas. Wieszpats Ciecorus 19. arba 20. Julyju tēnay nukeliaus ir tris Nedēles pasiliks. Tůmi yra ta Paskalba i Niekà pawirtusi, kad szime Mete isz Gasteino Maudymo Kelionēs nieks nepastosęs. Isz to galime sulaukti, kad musû Ciecorus Gasteine wēszēdams ir su Estereikiû Ciecorumi Susiējimą laikys.

— Berlyniszkasis Laikrasztis „Berl. Tgbl.“ tą Zinę pargabeno, kad naujausis Sumdymo Rasztas Ceitungôs „Nowoje Wremja“ apie Itaisymą wokiszkujû Szpionû Dawado wokiszkamjam Reichskanclerui Prieżastiēs įdawęs, per wokiszkaji Pasiuntini v. Schweinitz nu maskoliszkosēs Regierungôs praszyti, kad tůjau toks Nelabnmas minētosēs Ceitungôs butu apdraudziamas. Wokiszkasis Pasiuntinis tą Użdawimą jau esąs atlikęs. „Kreutz-Ceitunga“ szitą Zinę per Neteisybę isztaria ir prie to prideda, kad Wokietija priesz Maskoliją ney jokiû Szpionû arba Spiegû neturenti; tay esą maskoliszkajei Waldziai teipjau geray pażystama kaip Berlyne.

— Du prancuziszku Urēdininku teip wadinamojo rytinio Geleżkelio yra, kadangi judu wokiszką Rubeżiaus Kolą buwo iszplēszusiu, nu wokiszkû Szandarû suimtu; jůdu pagal prancuziszkus Laikraszczius Reinbold bey Schmidt Wardu yra. Paryżo Laikraszczei, kurie neprieteliszkôs Dumôs priesz Wokietiją yra, apie szitus Suēmimus didi Szauksmą pakēle, Ceitungos „Temps“ bey „Liberte“ wienok sako, kad Suēmimai, Miestelyj Altmünsterol nusidawusieji, ney jokio Iszsimanymo neturentis, kadangi Suimtoju ney jokiu Waldziôs Urēdininku n'esancziu. Diplomatiszkosios Paines isz to todēl szi Syki nepasidarysenczios. Kelios Ceitungôs dar ir ypaczey sako, kad Suēmimui gana Prieżastiēs buwus.

— Pagal Praneszimą Ceitungôs „Deutsch. Tagebl.“ Biszows Kopps isz Fuldôs Miesto bene wisugeriausey sulaukti galēsęs, Firsztbiszowu Bresliawoj pastoti.

Isz Englanto.

Londone, 23. Meiji. Nu engliszkojo Waisko żino wisas Swietas, kaip prastay su jůmi stow. Tasai Persiliudyjimas tampa per Iszsitarimą wieno Ginklû Perjēszkojimo-Komisijono patwirtintas. Tas Komisijonas yra didziausi Nedawadningumą, Nepermanymą bey Nemokējimą wisuse Skyriuse radęs, wienok Urēdininkai dēl to Nedawado niera kaltinami. Komisijons isztaria, kad gatawytoses Szioblēs bey Bajonetai powisam niekam nedera, teipjau ir Giwierû Patrunos. Czielą Klase sunkiausiû Kanůliû esanti be jokiôs

Wertybēs; wisas ikiszioi wartotasis Dawadas esąs nūprosnas, iszkadings ir nederings. Isz to gerav galime permanyti, kodēl Englenderei nu Maskoliū Azijoj wis Zingsni po Zingsnio atgaltraukiasi.

Londone, 25. Meiji. Utarninkēj, kaip Gimimo Dienoj Englenderiū Karalēnēs, isztaise Lords Salisbury didi Czesni, ant kuriōs wisi swetimieji Pasiuntinei pakwiesti buwo. Wokiszkasis Pasiuntinis Grows Hatzfelds prie Czesnieš nebuwo isiradęs, už tai ale dabar Londone užsilaikantysis Sztotssekretiers Grows Herberts Bismarckis atējęs buwo.

Isz Italijōs.

Ryme, 25. Meiji. Buwusysis wokiszkasis Pasiuntinis v. Keudell bey tojo Pati tape szendien nu Italijōs Karalēnēs priimtu. Rytoj Pons v. Keudell nu Karalaus bus priimamas. Pons bey Ziupone v. Keudell Subatoj Rymą prastos.

Isz Szpanijōs.

Madrite, 22. Meiji. Wokiszkasis Pasiuntinis, Grows Solms, yra wakar nu sziczion iszkeliawęs, kaip jis nu diplomotiszkojo Koro, nu wyresnujū Edelmonū bey Ministeriū atsisweikinęs buwo. Jis eina kaip Pasiuntinis i Rymą.

Isz Belgijōs.

Brüssel, 25. Meiji. Darbininkai wis didesniame Skaitluje Darbą szalin padeda. Szendien sutare 1800 Gelžies-Darbininkū szime Mieste Darbą i Szalę padēti. Tūmżyg isz Seraing ta Zine pareina, kad Kalnkasime Cockerill, kur Belgijoj didziausey Gelžiēs laimjama tampa ir kur kokie wieniūlika Tukstanczei Darbininkū Dūnōs randa, wisotinas Sztreikierawimas esąs prasidējęs. Regierunga ten Zalnieriū ant Dawado Iszlaikymo iszsiunte. Wis isz wien pareina Zines apie Maisztininkū Iszsklaidymus bey apie wisokes bandytas Piktadējystēs Bandymus su Dynamyto Wartojimu, koktai szendien atkartotinay nusidawe. Wisur jau Prisibijojimas randasi, kad ne Maisztas Regierungai per Galwą augtu ir galiausey i wisotiną Zemēs Rewoluciona pawirstu.

Isz Maskolijōs.

Petersburkyj, 21. Meiji. Ciecoriszkasis Gelžkeltrukis pirm Pētū, i Miestą Tula parbēgo. Ciecorus bey Ciecorēne apžwalge Miesto didziausieję Bažnyczią, potam Ginkliū Fabrikę; pasiskiaus Ciecorus Parodę ant Zalnieriū naikte. Priesz Zegoriu 2 po Pietū pasidawe Ciecorus bey Ciecorēne, palydētu nu Wyriausybjū Wyresnujū bey rykaujanczujū Zmoniū Pulkū atgal ant Gelžkeldwario, jeib toliaus iszkeliautu.

Petersburkyj, 24. Meiji. [Nazbajaus Bandymas ant Gywastiēs Maskoliū Ciecoraus] Zemēje donišzkujū Kazokū, jam tēnay su Ciecorēne bewēžējant, iszprowytas tape. Wiena Wynerišū Ceitunga apie tay szileipo praneša: Kaip Ciecorus 18. d. M. Naktiēs Laike Mieste Nowotszerkask nu Balōs adliszkojo Susiējimo atwirame Wežime podraug su Ciecorēne Namon wažiawo, pūle umay isz Zmoniū Pulko ant Kresztszenski-Ulycziōs wiens Szuwis. Szitame Akies Mirksnyje pasidare toj Wietoj, kur Szuwis buwo pasileidęs, dide Lerma. Wiens jauns Wyrs, karsai su Rewolweriu priesz Ciecoraus Wežimą buwo stowęs, tape nu szale stowenczujū Personū ant Zemēs parmestas ir musztas, iki jis be Nusimanymo begulys paliko ir po to nu Policijōs Wyrū szalin paneasztas tape. Prie to jaunojo Wyro tape ant Policijōs beperkratant wiens didis asztrus Peilis, Plēczkele su Cyankali (smarkeš Nūdais) bey szeszios asztrios Rewolwerio Patrunos atrastos. Kas tas jaunasis Wyrs buwo, negalējo buti iszreiszkiama; pagal Aprēdą numanoma, kad jis bene Sztudents bus buwęs.

Nowotszerkask, 20. Meiji. Po wakarykszcziojo Zalnieriū Apžwalgymo pasidawe Ciecorus bey Ciecorēne i Kalmukū Bažnyczią ir pribuwo tēnay laikomajei Diewo-Służbai. Prie to idawe buddhistiszkasis wyriausis Kunigs Ciecorēnei auksiną Rukinimo-Rykq. Kaip Ciecorus bey Ciecorēne Bažnyczią prastojo, tape jūdu nu Pulko Kalmukū Moteriū, ant Arkliū sēdenczių ir su margais Rubais iszsipuszusiu, toliaus palydētu. Welay po Pētū ciecoriszkasis Pors podraug su Grosfirsztais czesnawojo; Czesnis buwo nu prakilnujū Kalmukū isztaisyta. Wakare ant Zēgoriaus 7 ciecoriszkoji Familyja toliaus iszkeliawo.

Odessa, 20. Meiji. Serbionū Karalēne yra su Karalunu bey sawo Palydētojeis szendien po Pētū ant maskoliszkojo Karo-Dampsziepio „Elborus" i Pussalę Krim iszkeliawusi.

Szwieziausiosios Zines.

Paryze, 31. Meiji. Naujoji Ministerija yra dabar galiausey gatawa pastojusi ir sekantysis Ministeriū Sustatymas nu Waldžiōs atwiray iszplatinamas yra: Rouvier: Prēzidents, Piningū, Postū bey Tolraszti-Ministeris; Fallières: widūjū Dalykū, Flourens: laukiejū Dalykū, Spuller: Mamokslo-Dalykū, Mazeau: Justytēs-, Feron: Karo-, Bardy: Marynēs-, Dautresme: Kupczystēs-, Heredia: Darbū-, Barbe: Zemēs-Gaspadorystēs Ministeris. (Taigi Boulanger, didysis Atsikerszyjimo Wyrs, jau Karo-Ministeriu nebiera.)

Turgaus Preke

nu 28. Meiji 1887.

		Tilžēje					Klaipēdoj			
		M.	d.	M.	d.		M.	d.	M.	d.
Kwēczei	100 Swarū arba 50 Kilogramū	9	—	9	40	už naujaji Szēpeli	6	—	6	50
Rugei		5	60	5	75		4	75	5	—
Miežei		5	60	6	-		4	—	4	50
Awižos		4	80	4	90		2	60	3	—
Zirnei, balt.		5	50	6	—		6	—	6	50
„ rain.		7	50	8	50		6	50	7	—
Roputes		1	70	2	30		1	30	1	40
Kiauszei ant Kapōs . . .		2	—	2	25		1	80	—	—
Swiestas	už Swarą	—	65		85		—	80	—	90
Kiauliena		—	50	—	60		—	50	—	60
Jautiena, geriausoji		—	35	—	50		—	60	—	75
Werszēna		—	35	—	45		—	30	—	50
Awiena		—	35	—	40		—	40	—	50
Sziens	už Centneri .	2	—	3	—		1	—	1	50
Szaudai		—	—	—	—		1	75	2	—
Szaudai už Kapą		21	—	24	—		—	—	—	—
Sēmenei už nauj. Sziep.		8	—	9	50		—	—	—	—
Timotai už Centneri . .		20	—	24	—		—	—	—	—
Kruštēne, prasta	už 2 Swarą	—	34	—	—		—	—	—	—
Awižū Krūpai		—	44	—	—		—	—	—	—
Linai už Centneri		—	—	—	—		28	—	—	—
Malka, minkszta		—	—	—	—		40	—	44	—
Malka, kieta		—	—	—	—		44	—	46	—

Turgaus Prekes Karalianczuje

nu 1. Junyjaus.

Už po 100 Sworus Szieno 1 Mk. 70 Pen. iki 2 Mk. 50 Pen., Szaudū 2 Mk. 20 Pen. iki 2 Mk. 40 Pen., Kwieczių 7 Mk. 90 Pen. iki 8 Mk. 30 Pen., Rugių 5 Mk. 50 Pen. iki 5 Mk. 60 Pen., didziujū Mieziū 5 Mk. 30 Pen. iki 5 Mk. 80 Pen., mažujū Mieziū 5 Mk. 20 Pen. iki 5 Mk. 60 Pen., Awižū 5 Mrk. — Pen. iki 5 Mrk. 30 Pen., rainū Zirnū 6 Mk. 50 Pen. iki 7 Mk. 50 Pen., baltū Zirnū 6 Mk. — Pen. iki 8 Mk. 50 Pen., už naujaji Szēpeli Ropuczių 1 Mk. 50 Pen. iki 2 Mk. — Pen., už Swarą Jautienōs 35 iki 60 Pen., Kiaulienōs 45 iki 60 Pen., Awienōs 35 iki 55 Pen., Werszienōs 30 iki 60 Pen., Swiesto — Mk. 80 Pen. iki 1 Mk. 10 Pen. už 15 Kiauszus — Mk. 50 Pen. iki — Mk. 60 Pen.

Berlyno Prekiū-Depesze.

Rublis Popieriaus-Piningusе ant 100 Rbl. . . . . . . 184 Mk. 85 Pf.

Malkōs-Pardawimo Terminai

nu 6. iki 12. Junyjų 1887.

6. Jun. ant Zēg. 10: Didlaukise prie Kendelbacher, Oberfirszterijēs Brödlauken.
8. „ „ 10: Lasdēnuse prie Meyer, Oberfirszterijēs Uszballen.
8. „ „ 10: Nikolaikuse (Deutsches Haus), Oberfirszterijēs Nikolaiken.
10. „ „ 10: Lazdinēhlen (Karcziamoj), Oberfirszterijēs Weszkallen.

Parwus,

Muilawonininkams bey Murininkams,

sausus bey Alywe sutrintus,

Aliejaus Parwus,

geriausame Sēmeniû Alējaus Firnise smulkiausey sutrintus, ant Aptepimo Langû, Durû, Aslû, Trobû bey Wejimû,

wisokeropus

Lakus

ant Nulakierawimo apteptû Daiktû,

Firnisa,

swiesu ir weikey sausą pastojanti,

Terpentyno Alieju,

kaip ir wisokeropus

Pinzelius

prisiulo geriausoj Ypatybēj ant pigiausiû Prekiû

Falkiû Aptieka bey Drogû Kupczyste nu

D. Siemering,

Tilžēje, Wokiecziû Ulycz. Nr. 69.

Tikt wienat tikra po szita Sargybês Marke.

Profesorio

Dro. Lieber'io Liekarstwa,

wadinama:

„Nerven-Kraft-Elixir"

ant gruntingo pasiliektanczio ir twirto Išgydimo wisokiû ir sunkiausiû **Gyslôs Ligû,** ypaczey tujû, kurios per Paklydimus Jaunystês yra pasidariusios. Pasiliektas Išgydimas wisokio **Silpnybês Stono,** Pabalējimo, Baimês Pajutimo, Galwôs Skaudējimû, Apēmimo, Szirdiês Drebējimo, Widuriû Ligôs bey wisokiû Sutrowyjimo Negaliû i. t. t.

Priprowa „Nerven-Kraft-Elixir", iß geriausiû Želmeniû wisû 5 Swieto Daliû pagal naujausius Patyrimus mediciniškujû Mokslû sutaisyta, dûda taigi pilnq Užstowq už Prawarimq wiršuy minētujû Ligû. Wiskq kitkq apsako prie kožnôs Plēczkôs pridētasis Raßtēlis. Preke už puse Plēczkôs 5 Mk. už czielq Plēczkq 9 Mk. prieß Isiuntimq arba Atsiēmimq per Postq.

Wyriausia Pardawimo Wieta prie **M. Schulz, Hannoweriuse,** Schillerstrasse.

Pardawimo-Wietos:

prie Aptiekoriaus **Kauffmann,** Mieste Allenstein,
prie Aptiekoriaus **Müller,** Mieste Braunsberg,
prie Aptiekoriaus **Czygan,** Mieste Frauenburg.
Erelio-Aptiekoj Elbingoj; toliaus gaunamos per **Otto Mahlke,** Karaliaucziuje Pr., Sackheimerstraße 44, bey per **Albert Neumann,** Danckoje.

5000 Markiu,

ir Dalyse, ale ne po 1500 Mk., yra ant 5 Pracentû Žemeninkû Gruntams tûjau išžyczyjami. Reikalingûsius Raßtus, kaip antay: 1) Nûrašą Gruntknygû Laißko, 2) Kuntraktę, per kurę Gruntstukis igytas, 3) Ugniês Isipirkimo Raßtą, reik drauge atsineßti. Daugiaus Žiniôs Drukorijoj ßio Laißko.

Langu Stikla

(balta **reyniszka** bey pusbalta **pomeriszka**)

prisiulo wisokiose Zortose ant **pigiausiû** Prekiû

L. Bartenwerfer,

Tilžēje.

Aß noriu sawo **Lauka,** Klupeliûse, Piktupēnû Parapijoj gulentyji, butent 42 Murgu wiename Stulyj podraug su Trobomis bey dar 4 Murgus du Kartu šienaujamû Lankôs Piewû iß walnôs Walês su Gaspadorystês Daiktais, kaip ir be tujû parduti. 1700 Daleriû gal bestowentis pasilikti. Pirkējus prima kasdien

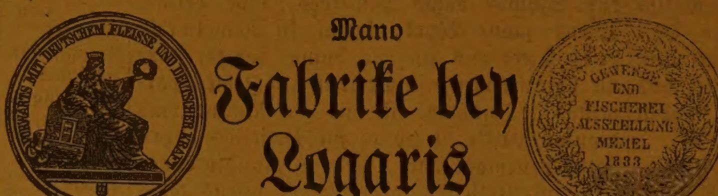
Mikelis Sakals.

Mano Gruntstuki **Pogēgiuse,** prie pat Gelžkeldwario gulenti ir iß 20 Murgû gerôs Dirwôs bey 3 gerû Gaspadorystês Trobû pasidaranti, ketu aß dēley atsitikusio Pasimirimo parduti.

Lorenc'ēne.

Mano

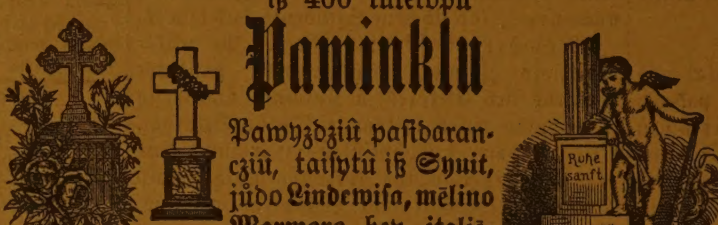

Fabrike bey Logaris

Marmoro-Taworu,

iß 400 tuleropû

Paminklu

Pawyzdziû pasidaranczû, taisytû iß Synit, jûdo Lindewisa, mēlino Marmoro bey italiēnißko Karara-Marmoro, kaip ir

Cemento-Ruras, Wandens-Nuleidimui

wisokiuse Didumuse, prisiulau labay bidziame Išsiskyrime ant pigiausiû Prekiû.

F. M. Spirat,

Tilžēje, Schloßplatz.

Plytos bey Stogo-Czerpjos,

kampinios bey **ißilges** (neißriestos) **Stogo-Czerpjos,** geray degintos ir Orą geray pertriwojanczios iß mano Garais waromosês Deglyczios Trapēnuse ant pigiausiû Prekiû.

Apsteliawimai iß swetur sekancziam Pawasarui, frankieruti:

Lenkuse, Motcwēcziuse, Unter-Eiseliuse, Ragainēj, Bitēnuse;
Tilžēje, Szilgaluse, Dwißakiuse, Kalwiuse, Jēgerißkiuse, Wingēj;
Pylimo-Karcziamoj (Schanzenkrug), **Jedwileicziuse, Skēpiuse, Endrējißkiuse;**
Baltrußkemiuse, Ginißkiuse, Karcewißkiuse, Plaßkiuse, Seluse, Klokiuse, Szileninkuse, Szakuneliuse, Rusnēj, Szyßēj Szilokarcziamoj bey **Minēj**

tampa greitay ir pigey atliektami.

Ernst Schwenner-Tilžēje,

Wokiecziû Ulyczioj Nr. 16.

Kalendros geriktißkujû Ukiû Pardawimû

Nedēlei nu 6. iki 12. Junyju.

	Didumas. ha.	a.	□m.	Gruntßteyres Reinertrags.	Trobu Steyres Naudojimo-Wertybe. Mark.
8. Junyju, pirm Pētû ant Žēg. 9, prie Tilžês Amtsgeriktês V., St. 20, Gruntstukis Mickut-Krauleiden № 18 Gaspadines Augustes Günther	7	65	90	8,68 Dol.	36
8. Junyju, pirm Pētû ant Žēg. 10, prie Klaipēdôs Amtsgeriktês, St 7, Gruntstukis Klaipēdoj Nr. 419 Gaspadoriaus Roberto Lobell Rygoj	—	—	—	—	711

Malkos b. Medziu Pardawimas,

Piewu Parrandawojimas bey Zoles-Naudojimo Pardawimas.

Nu manês ant
Utarninko, 7. Junyjaus ß. M.
Karcziamoj Kiemo Mittel-Warkau statytasis Malkôs-, Medziû bey Piewû Parrandawojimo-Termynas yra atsakomas.

Už tai esu ant
Utarninko, 21. Junyjaus ß. M.,
pirm Pētû ant Žēg. 10, Termynq Kieme Mittel-Warkau statęs.

Tame Termyne bus ikitol rasti dar neparrandawotosios Piewos iß wisû Sargybês Walscziû Parsamdymui ißsiulomos.

Toliaus Zolês-Naudojimas iß Girês Tarpû bey Keliû i. t. t. Sargybês Walscziuse Grüneberg, Hirschberg, Mohlen bey Kamputßen parrandawojamas bus.

Tada pareina, butent sekancziame Dawade, dar ikißiol pasilikusieji Budawonês bey Nemestininkystês Medzei, kaip ir Kurenimo Malka iß Walscziû Grüneberg, Hirschberg, Mohlen bey Kamputßen ant Pardawimo.

Gallausey gal, jey to ypatißkay bus praßoma, ir didesnis Zopostas Budawonês bey Nemestininkystês Medziû ir Kurenimo Malkôs iß wisû kitû Sargybês Walscziû ant Ißsiulymo pareiti.

Padrojû Oberfirßterijoj,
31. Meiji 1887.
Oberfirßteris.

Pridelka prie № 22 „Tilzes Keleiwjo“.

Tilzēje, 3. Junyjų.

Iß Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowincû.

Naujojoj, 19. Meiji. [Apgailētina Nepalaima], kuri ant didziausio Apsidabojimo ragina, užwakar Ukininkui Gustaw Th. Budēlißkiuse atsitiko. Jis ant Lauko Wēlû Tworą gatawodins, dawe Wēlą tamprey pritraukti; Wēla ale truko ir wiens Gals nu tośēs Negiliukingamjam i Aki tropyjo. Wēla buwo aprudyjusi, ir gal todēl per Kraujo Apnûdyjimą didziausis Negiliukis pasidaryti. Sziczion esantieji Liekorei yra Negiliukingamjam rodyję, i Karaliaucziu ant Ißsigydimo keliauti.

Heinrichswaldēj, (Gastuse), 26. Meiji. Musû Parapija taisos ant wienôs labay retôs Szwentēs, butent ant Szwentimo 200 metinio Pastowējimo musû Bažnyczios. Diena tôs Szwentēs yra nu karalißkośēs Konzistorijôs ant 10. Junyiaus statyta, ant kurios Generolwyskups Drs. Karus bey Kunigai aplinkuy gulenczujû Parapijû mumis aplankys. Toj Dienoj bus wisokios daugbalsines Giesmes nu Giedotojû Draugystēs giedamos. Jeib Bažnyczios Widus dar didesnę Grožybę gautu, tape nesenei tarp Parapijôs Draugsanariû Nankius laikomas. Kaip girdēti gawome tasai ne menkas buwęs; todēl praējusoj Nedlēēj Moteres Bažnyczrotû ant Susirotyjimo sustojo, jeib Altorui naują Aprēdą i. t. t. ißsiskirtu ir jeib musû Bažnyczia tą Gyru, kad ji prie wisupuikiausujû Bažnycziû rytiniôs Prusû Prowincôs priklausanti, toliaus ißlaikyti galētu. Gruntinis Akmû ßei Bažnyczei yra 17. Junyju 1687 dētas.

Wiliunuse, 26. Meiji. Nors Szeßupēj, ßepus Lazdēnû, jau per kelis Metus numanoma buwo, kad tēnay Žuwjû Skaitlus wis menkesnis pastojas, tay musû Wiliunû Marēse, kurios per wieną Grabę su Szeßupe susieina, nu tokio Menkynējimo powisam nieką niera randama. Kupczelninkai, kurie 800 Murgû didzeses Mares yra nusisamdę, jeib tēnay Žwejybą warytu, mok kaip pirma teip ir toliaus aukßtaję Nandą nu keliû Szimtû Doleriû, priegtam ir dar gerą Szmotą Žuwjû pagal Ißsilygimą Apturētojui tû Mariû Dwarponui Walaczui Wiliunuse.

Rusnēj, 27. Meiji. Wakar Wakare sunki Perkunyja pro pat musû Kiemą pratrauke, kaip Dienôs Laike wos pakelama Twanka buwo ponawojusi. Weikey buwo musû Apygardēj Ugniēs Gaisras matomas. Szendien patyrēme, kad Žaibs Gywenimo- bey Gaspaderystēs Trobas Ukininko Sch. Jodißkiuse uždegęs ir i Pelenus pawertęs. Ir tuleropi Medzei yra nu Žaibo tropyti ir suskaldyti.

Stankißkiuse, 25. Meiji. Pirm neilgo Czēso parējo Sunus Ukininko K. i Drawernû Maluną, jeib Miltus Namon pargabentu. Maluneninks, jauns Žmogus, dzlaugēsi labay apie tą Apsilankymą, kadangi jis su jûmi Prietelystēje stowējo. K. pasiēme lobûtaji Rewolweri, kuri Maluneninks wienoj atwiroj Spintoj ant Maluno turējo, jeib ji apžwalgytu. Prie to abu Prieteliu su kits kitu pasißnekējo ir ßtukawojo. Rewolweris ale prie to pasileido ir Szuwis jaunamjam Maluneninkui ties kaireje Ake i Smagines tropyjo. Po keliû Minintû buwo tas jaunasis, Wyrs Lawonas. Dēl Nusiminimo Nankas gniaužantysis K. dar toj paczioj Dienoj su sawo Tēwu i Prēkulę ißkeliawo, jeib tēnay Amtsgeriktei dēley to trudnojo Atsitikimo Žinę dûtu. — Merco Pradzioj ßio Meto pasidawe Žemēs Gaspadorus bey Žwejys Sk. iß arty esanczioj Windenburkio Szienutimis ant kurßißkujû Mariû, jeib sawo Žwejybą atliktu. Jis wienok prie Namißkiû neb'sugryžo, ir todēl dumojama buwo, kad jis ant Mariû i Nepalaimą busęs parējęs. Praējusoj Nedēlēj Nuskendusysis Mariû Žlankoj ant Wandens aplinkuy waromas atrastas tape. Kaip Suradimas jo Lawono Wyriausybei primaldûtas ir karal. Sztotsanwalts Klaipēdoj iwelyjęs buwo, kad Palaidojimas nusidûti galys. tape Lawonas 22. ß. M. Žemei padûtas, Sk. paliekta Naßlę bey keturis dar n'užaugusius Kudikius atgal, nu kuriû pastuy minētujû dar wiens negirdys ir kurtinys yra, bēdninguse Pasilaikymuse atgal. — Pawasario Sēkla iki mažujû Mieziû, kurie nu daugiausujû Gaspadoriû ßiczion tikt po Sekminiû teliûbj buti sējami, kûne wisur ißsēta yra. Paskutinysis Lytus bey ßiltasis Oras wisur wasarinę Sēklą greitay ant Dygimo priwerte. Sēkla puikey žali ißweizd ir Laukeninkui geriausi Lukesti ant gerôs Pjutiēs dûda. Žiemini Jawai ßiczion teipjau wisur gražey stow.

Ysrutyj, 25. Meiji. Labay apgailētinas Atsitikimas, kursai ant dabotingo Apsiējimo su Szowimo-Ginklais ragina, nusidawe praējusoj Nedēlēj Gaydziuse. Berns Gaspadoriaus Engelio buwo Rewolweri nusipirkęs, tą prilodawęs ir Staldyj neuždarytą begulenti palikęs. Piemû tą Ginklą atrado, ßpieliawo su tûmi ir mieryjo ant ateinanczioj keturiû Metû senojo Sunaus E. to Gaspadoriaus. Szuwis pasileido ir Mažasis tropyts ant Žemēs parpûle. Keli Szrotôs Grudai yra Aki tropyję.

Smaleninkuse, 21. Meiji. Budawojimas musû Osto eina greitay paakiuy. Dabar du Bagaru prie to Darbo dirba. Musû Dienpelnei gerą Pelną randa; kožnas wiens, pagal sawo Istangą, gauna czionay pritinkanti Darbą. — Pirm keliû Dienû wiens Piemû nu wienôs Angiēs (wokißkay: Kreuzotter) i Koję ikastas tape. Jis dabar sunkey sirgdams ant Ligôs Patalo gul. — Kaip netwirti ant Maskoliû Pusēs Nubežiaus Pasilaikymai yra, tay gauname iß sekanczioj Atsitikimo patirti: Wiens Nubežiaus Urēdininks musû Pusēj sawo Walsczių perziurēdams nu wieno maskolißko Žalnieriaus Szuwi i Szoną gawo, teip kad jis nu Arklio nuwirto ir po to be Nusimcnymo nu Maskoliaus per Nubežiu nuwilktas tape. Kaip jis wēl atsigawęs ir Maskoliû Urēdininkams pasakęs buwo, kas jis esąs, tape jis wēl atgal i Sch. nugabentas. Suronyjimas rods n'esąs priegadingas, wienok tas Urēdiniks tikt Walandą sawo Urēdą negalēs pilnawoti.

Trempiuse, 24. Meiji. Gaspadorus Ferdinands Freese Kieme Gr. Skirlack yra sawo Gywasczui per gerąy tropytą Szuwi i Burną Galą pasidaręs. Iki pirm 7 Metû turējo F. Darkēmyj Gaspadą „Rheinischer Hof“, kurę jis dēley Pawargimo pardûti turējo. Jis labay lengwaus Budo budams i Skolas parējęs ir potam iß Nusiminimo saw Galą pasidaręs. Jo Likimas yra apgailiamas, teip raßo „Ysrutiēs Ceitunga“.

Sensburkyj, 22. Meiji. Firßteris B. maž. Bagnowuse, wisur mylims Žmogus, pasidawe 14. ß. M. po Wakarēnēs Pawalgymo iß sawo Gywenimo Stubôs i ßalę esanczeję Kamarą, kur jo Ginklai pakabinti buwo. Weikey po to kimus Plyßimas girdimas buwo. Kaip Moterißke bey Kudikei atbēgo, jie ißgastingą Išwilgi gawo matyti; nēs Wyrs bey Tēws gulējo Kraujuse wieną Rewolweri deßinoj Nankoj laikydams. Gerikktißkasis bey liekorißkasis Perzēßkojimas ißrode prie Lawono, teip Ceitunga „Masowia“ praßo, kad Szuwis iß Netyczių tur buti pasileidęs. — 18. ß. M. nuskendo Czos-Marēse du kaßtauniu Arkliu Mēsininko M. iß ßiczion. M. dawe per wieną Burßuką Wandens iß Mariû parsigabenti. Prie Iwažiawimo i Jures wiens Arklys pasibaukßtę, ißoko i Gelmę, paplēße antraji Arklii drauge ir teipo abudu Gelmēj sawo Galą rado. — Kiemuse Montowen bey Kossewen yra Karßtlige (Typhus) prasidējusi.

Baitkowiuse (Mozuruse), 22. Meiji. Czionay gywenantysis Gromatneßis Grund Marēse sawo Smerti rado. Jisai podraug su sawo Pacze bey du Prieteliu su Laiwu per Mares yrēs; wienok Laiwas apwirto ir Grunds nuskendo, kaip jis sawo Paczę pirma ißgelbējęs buwo.

Klaipēdoj, 21. Meiji. Pagal wieną Žwejû Papraßymą tape ir ßimet Czēdyjimo Czēsas su 14 Dienomis nutrumpintas, teip kad Žwejei ne iki 15. Aprilio, bet iki 1. Meijo žwejoti gal. Wienok dēley pilno Wējo Nutykimo wos 4 toji Dalis ßito Czējo tegalējo buti wartojama. Pasisekimas Jurû Žwejybôs paskutiniose trijose Nedēlēse teipjau labay menkas tebuwo ir Giliukis prie to yra, kad Czēdyjimo Laikas jau su 31. ß. M. pasiliauja, ßeip ypaczey ant Kopû tokie Pasilaikymai butu pastoję, kaip jie tikt prie Szaktarpio tiera pažystami. Po kokiû 5 iki 6 Trukiû, kurie wienoj Dienoj Jurose gal buti daromi, retay daugiaus tebuwo sugaunama, kaip ant Wakarēnēs kad priewalu yra. Tada Žwejei tas Žuwis per Maistą imtis turējo, kurios nu pat praējusio Rudens iki dabar Druskoj buwo galējusios. Rods tikt druts Skilwis teisteng toki Walgi sutrowyti, ale jis dûda Sylôs wisam Kunui. Kas tikt musû Žwejus pasižiur, tas mato, kokie sweiki ir stipri jie yra.

— 25. Meiji. Sziczion itaisytasis Žuwjû Ißperējimo-Anßtalts, kursai prie Pono S. J. Ehmer Klaipēdôs, Sendwaryj nu pat Meto 1880 gruntawotas yra, ßimet sekantyji Pasisekimą turējo: Ant Ißperējimo tape padûta 1) nu ciecorißkojo Žuwjû Auginimo-Anßtalto pas Hueningen Ober-Elzase 28. Januaryju 30000 Laßiû Ikrû, 2) nu Wyriausybēs Žwejybôs Draugystēs rytiniôs bey wakariniôs Prusû Prowincôs Karaliauczuje 16. Febr. 15000 Laßiû Ikrû bey 3) nu Pono Gymnazijôs Mokytojo Mohnicke iß Miesto Stolpe 40000 Laßiû Ikrû. Ikrû Gabenimas iki Žuwjû Ißperējimo-Anßtalto iß wiso labay gerąy pasisekē. Nu wisû Ikrû tikt 290 Kiaußeliû tebuwo pamirusiû. Ant Ißperējimo tape keturkampines Geldos wartojamos. Patrotka Kiaußeliû bey Žuwjû prie Ißperējimo Anßtalte tikt menkas tebuwo ir apie 1105

Klaußeliû tepasidare. Nu tû Zuweliû, kurios Gywascziui gana Stiprybês turējo, tape ißdēta: 26. Aprili kokie 29 000 jaunû Laßiû i Dauẓ, 3. Meiji kokie 4000 i Smelteleẓ, 5. Meiji 2000 i Drawernôs Upẹ ir kokie 48 000 i Minẹ. Wisos minētosios Upes ißtek i kurßißkases Mares ir per tas wēl i außrines Jures. Geroji Laßiû Zwejyba, kuri kas Metą Ziemôs bey Pawasario Mēnesiuse pas Klaipēdą pasisenka, iß didziausiôs Dalies sawo Priezasti Apwaisinime Upjû su Laßikimis randa, teip raßo Klaipēdôs Laikraßtis „Memeler Dampfboot.“

Klaipēdoj, 27. Meiji. Szendien ankstỹ prie Komandanto Buto Gedējimo Fone ißkelta buwo, kaip Zenklas, kad Apgywentojis to Buto, Pons Oberstleitmons Grows v. Rittberg, Klaipēdôs Komandants, sawo zemißkûsius Weikalus atlikẹs. Jau wakar buwo Paskalba apie Smerti Pono Growo ißsiplatinusi; ßendien ankstỹ ant Zēgoriaus 5 ißwalnyjo ji Smertis nu ilgû ir skaudingû Kentējimû. Tikt kelis Metus, butent nu Wasarôs Mete 1884 ikißiol, tebuwo Nabaßtininkui sutekta, Komandantu musû Miesto buti. Aukßtasis Nabaßtininks yra ßime trumpame Czēse jo Urēdo musû Mieste per Meilingumą ir zemą tyku Budą saw daug Prieteliû laimējẹs. Saldus Atilsis t'esie i Amzius Ißkeliawusiam sutektas!

— 28. Meiji. 24. ß. M. po Pētû Zmones ant Kiemo Karcziumeninko Quitschau Gelziniuse nu Wezimo Szieną ant Staldzio wirßuy kißo. Kaip wisi pilname Darbe buwo, umay tas Buts, kuriame Sziens kißamas tape, uzsidege. Akies Mirksnyj stowējo wisa Troba pilnose Liepsnose. Nu Wējo waroma ißsiplēte Ugnis su didziu Skubrumu ant wisû Sziaudais klotujû Gaspadorystēs Trobû, galiausey ji ir i su Dakpanimis klotajẹ Gywenamajẹ twēre. Toktai wiskas su tokiu didziu Greitumu nusidawe, kad nu wisû Gaspadorystēs Daiktû teip geray kaip nieks neb' galējo buti ißgelbamas; je, ne daug reikējo, tay butu ir Zmogaus Gywastis i Priegadą parējẹs. Wiens Gaspadinēs Kudikelis, kursai sirgdams Patale gulējo, tape nu Motynôs su didziu Gywasties Pawojumu ißgelbētas; wienok Motyna prie to sunkes Ugnies Ronas gawo. Wisos Trobos, Gywenamoje, Staldzei, Skune bey Kelnore i Plentą sudege. Ar Trobos bey Gaspadorystēs Daiktai i Ugnies Skrynẹ ipirkti buwo, negalējome ikißiol patirti.

Danckoj, 23. Meiji. Wakar Rytmeczio Laike ißbēgo Gaspadorus Wegneris su 5 kitoms Personomis, wisi iß Neufahrwasser, su wienu Laiwu i Jures ant Szpacierôs. Wakare tôs pacziôs Dienôs tape Laiwas apwerstas pas Pussalẹ Hela atrastas. Pagal tai galime su Twirtumu priimti, kad Negiliukingieji sawo Smerti Jurôs Wilnyse yra radẹ. Smutnybe pasilikusujû Naßliû bey Kudikiû esanti be Galo dide. — Kudikiû Szpieliawimas ant Wandens wēl sawo Apierą yra paprasẓẹs, teip toliaus „Danckôs Ceitunga“ praneßa. Wakar po Pētû uzlipo keli Waikinai ant wieno prie Lencugû patwirtinto Laiwo, pradējo tame subûtis ir prie to 10 Metû senasis Sunu wienôs Naßlēs i Motlawôs Upẹ ipûle, kur jis tûjau nugrimzdo. Norint Lawonas ikißiol wisur jēßkomas tape, tay jisai ikißiol dar tikt niera surastas.

Bomberkyj, 22. Meiji. Speditērs J. iß ßiczion siunte wieną sawo Pagalbininkû su 485 Markeis ant Gelzkeldwario, jeib tēnay ßitus Piningus ißmokētu. Nu ßito Zygio tas jaunasis Wyrs nebiera sugryzẹs, teip kad dabar mislyjama yra, kad jis su anais Piningais ßalin bus pasprudẹs. Tas newiernasis Raßtinyczios Darbininks dar nesenėy prie Pono J. tebuwo istojẹs.

Schneidemühl, 28. Meiji. [Debesies Plyßimas.] Dēley labay didzio Lytaus, teip wadinamo Debesies Plyßimo, wakar ankstỹ prie Gelzkelio tarp Berlyno bey Schneidemühl ir tarp ßiczion bey Pozû Miesto Trikdinimai pasidare. Ant pirma minētosiôs Lynyjos tarp Sztacionû Stöwen bey Schönlanke wiens Tiltas igruwo ir tûmi abiejos Wiezes paißkadytos tape. Ant antrosies Lynyjôs yra wiens Gals tarp Sztacionû Gertraudenhütte bey Budsin trijose Wietose teipiau paißkadytas ir n'apwaziûjamas. Pertaisymas ßiû Wietû weikey nusidûs.

Wisokia Zine.

[Iß Gywasties musû Ciecoraus] wiens grazus Atsitikimas papasakojamas tampa, kursai per wieną Gromatą Wießpaties Ciecoraus nors jau Kalēdû Laike 1871 nusidawẹs, tikt dabar zinomas tepastojo. Buwusysis Majurs v. Wald-Zedtwitz, kursai kaip Raßtû Sustatytojis Wokietijoj jau labay mylimas yra pastojẹs, ißplatina Apraßymą sawo paties Amziaus. Jis kalba nu Karo Metuse 1870 bey 1871, kuri jis drauge dare ir papasakoja tarp kitako, kas sekas: Aß kariawau Pryßakyj mano Kumpanijôs Mußyje pas Mars la Tour. Czēse wienôs Adynôs gulējo 170 Wyrû nu tosies negywi bey gywi, iß sunkiû Ronû Kraują praliedami — aß skaicziau tujû penkis — ant Mußio Wietôs. Ant Zēg. 4 po Pētû troppyjo manẹ pirmoji Kulka, o Wakare ant 10 paskûjoji. Rytmeczui bebrēkßtant buwau aß ant wieno Mentelio ant Aprißimo Wietôs i Miesteli Gorze, nu wakar i milzienißkay didi Lecoritą pastojusyji, nugabenamas. Czionay radosi didi Dûbē ant draugißko Palaidojimo Mußyj Pûlusujû, tikras Abrozas ißgastingojo Karo, Szirdi perimancziojo bey pakelancziojo. Czionay gulējau aß wienoj Kupcziaus Lodēj ant Sziaudû paguldytas, neaprißtas prie prancuzißkojo Inwalydo, kuriam kunstißka Koje istatyta buwo, netoly nu Smerties bebudams. Gaspadoriaus puikioje Dukterele padējo prie mano Logario raudoną Rozẹ — o ßtay, mano miels Prieteliau, tay atējo patlab Karo Trukßmoj, kaip koks Mußiû Waldons, Dienoje po Mußio prie Gravelotte mano Karalus ir Ponas per Miesteli. Nepasiliaujas Dziaugsmas — Dziaugsmo Werksmas — kaip Rykawimas paskambējo! Jo Karzygio Akys ant mano Logario nuzwelge. Tay aß suimtas pastojau. Danguna pasikelas Sujudimas wēl mano Szirdi gywą padare, aß siuncziau mano Karalui kaip Laimējimo-Sweikinimą uz laimētaji Mußi tą zydenczejẹ Rozẹ. Jis nezinojo, iß kur ta parējo, kareiwißkoji Zmoniû Trukßma buwo wisus Zymjus ißblaiwinusi, kurie ant smertnay pasilpusojo Oficyro butu galējẹ nurodyti. O tikt jis manẹ surado, kad ir po wieno Meto. Kaip buteut mano wiernoji Moterißke, kuri manẹ Prancuzijoj kawojo, dēley didziosies Proces, kurẹ ji pristatyti turējo, pasimirusi buwo ir aß su sawo Kudikiu wiens pats Kalēdas ßwesti turējau, tay atsiunte man Wießpats Karalus sawo Abrozą wieniame puikiame Rome, kuriame wiena sidabrine Roze radosi. Prie ßitôs Dowanôs dar Gromata tais Zodzeis pridēta buwo: Dēkingame Atsiminime man n'uzmirßtamojo Akies Mirksnio, kuriame Jus, sunkey suronyti, Miestelyj Gorze 19. Augustą 1870 Man wieną Rozẹ paskuy siuntēte, kaip Aß, Jumis n'ißpazindams, pro Jusû Perßuli Logari pro Szalẹ prawaziawẹs buwau — siuncziu Aß drauge pridētaji Abrozą, jei dar paskutesniuse Czēsuse zinoma butu, kai Jus tokiame Akies Mirksnyje Jusû Karalau atsiminēte ir kaip dēkings Jis Jums pasiliekt

Ant Kalēdû Mete 1871.

(nuz.) Wiliums, Karalus.
22. 12. 71.

Tilźês Keleiwis

tampa nu 1. Aprilio 1886 Tilzēje bey aplin kuy sekancziose Wietose ißdûdamas:

1) pacziôj Druckorijoj, Aukßtoj Ulyczioj Nr. 67,
2) prie Pono **Otto Kroll**, Wehmeyeri Pasekiejo, Wokiecziu Ulyczioj Nr. 67
3) Popieriaus Kupczystej prie **M. Hey deck**, pirma: **Geschw. Urbat** Wandens Ulyczioj Nr. 3,
4) prie Pono **Gustav Häse**, Sztolbeikeri Ulyczioj (Viehhof) Galwiju Kieme,
5) prie Pono **Redetzky** Meerwißēs Prie miestyj, Karaliaucziaus Ulyczioj Nr 8
6) prie Pono **H. Brzoska**, Fabriki Ulyczioj Nr. 49,
7) prie Pono **G. Engelke**, Gelzkel dwario Ulyczioj (Bahnhofstraße) Nr. 5
8) prie Pono **H. Kohlhoff**, Pilies Ma luno Ulyczioj (Schloßmühlenstraße Nr. 9, pas ßiepini Tiltą,
9) prie Pono **W. Niemann**, Aukßtojo Ulyczioj Nr. 45, pas aukßtosius Wartus
10) prie Pono **C. E. Schiemann** (Gebr Pichler), Wokiecziu Ulyczioj Nr. 39 pas Wokiecziû Wartus.
11) prie Pono **C. E. Hoffmann**, Ra gainēs Ulyczioj Nr. 5 bey 6,
12) prie Pono **B. Pastowsky**, Ragaines Ulyczioj Nr. 38,
13) prie Pono **Ad. Nitsch**, Paskalwiuse
14) prie Pono **Schimansky** („Zum Onke Bräsig“), Szpliteriuse ir
15) prie Pono **W. E. Lemke**, Kalkapiuse